Dosarul nr. 3-3458/2024
2-24077045-12-3-12072024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

06.10.2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîşcani)
Instanța compusă din :
Președintele şedinţei, judecător specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ Igor Barbacaru
Grefier Versavia Șumilin

examinând în ședință publică, acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Grigore Cotorobai împotriva Centrului Național Anticorupție, persoană terță Agenția Națională Transport Auto, cu privire la anularea parțială a actului administrativ,

c o n s t a t ă:

La 12.07.2024, Grigore Cotorobai s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Centrului Național Anticorupție, persoană terță Agenția Națională Transport Auto, solicitînd :

- Anularea Raportului privind rezultatele testării integrităţii profesionale în cadrul Agenţiei Naţionale Transport Auto întocmit de către Centrul Naţional Anticorupţie în partea ce ţine de rezultatele testării integrităţii profesionale în sa.

În motivarea acțiunii s-a invocat următoarele : în fapt, este angajat în cadrul Agenţiei Naţionale Transport Auto, în funcţia de inspector principal al Direcţiei control transport rutier, începând cu data de 16.04.2014, în temeiul contractului individual de muncă nr.53p din 01.07.2022.

La data de 02.07.2024 a fost informat despre rezultatele testării integrităţii profesionale efectuată de Centrul Naţional Anticorupţie, conform extrasului din Raportul privind rezultatele testării integrităţii profesionale în cadrul Agenţiei Naţionale Transport Auto, potrivit căruia a înregistrat un rezultat negativ al testului de integritate profesională încălcând prevederile art. 7 alin. (2) lit. a) de neadmitere a manifestărilor de corupţie în următoarele circumstanţe :

„ ... Echipa mobilă ***** aflându-se în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu, agentul public a stopat automobilul testorului, a verificat portbagajul şi a întrebat dacă testorul deţine licenţă sau extras pentru transportarea coletelor, la ce testatorul a comunicat că nu deţine şi nici nu a solicitat. Agentul public a comunicat testorului că pentru astfel de încălcare se întocmeşte proces-verbal cu privire la contravenţie şi se ridică numerele de înmatriculare pe un termen de jumătate de an. Testorul a promis că o să perfecteze actele necesare şi a întrebat dacă este o ieşire din situaţie, la ce agentul public a întrebat cum vede testorul. Testorul a sugerat agentului public să spună de ce este nevoie. Cotorobai Grigore a comunicat că nici nu cunoaşte cum să facă, solicitând permisul de conducere a testorului. Agentul public tărăgăna din timp şi nu trecea la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie. Ulterior, agentul public a precizat că nu ar dori să-l supere pe testor şi să-i ridice numerele de înmatriculare, menţionînd că

amenda este mare. Testorul a confirmat că îşi dă seama că amenda e mare şi a rugat agentul public să zică ce trebuie ca să-şi continue drumul, la ce agentul public a specificat că circulă multe mijloace de transport în apropiere şi a rugat testorul să plaseze mijloacele băneşti într-o hîrtie şi să le arunce jos lîngă mijlocul de transport. Testorul a întrebat dacă 200 lei va fi bine, la ce agentul public a confirmat că da. Testorul s-a deplasat spre mijlocul de transport, a plasat într-o hîrtie mijloace băneşti în sumă de 200 lei şi le-a aruncat jos lîngă mijlocul de transport, urîndu-i agentului public o zi bună. În privinţa testorului nu a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenţie...”

şi a înregistrat un rezultat neconcludent al testului de integritate în următoarele circumstanţe:

„ ... aflîndu-se în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu împreună cu agentul public 1.6. Scaleţchi Valentin, la un anumit moment se afla în apropierea acestuia şi a auzit parţial discuţia cu testorul, posibil a cunoscut despre comiterea de către testor a contravenţiei şi neîntocmirea procesului-verbal în privinţa acestuia. Avea posibilitatea să vadă transmiterea mijloacelor băneşti agentului public Scaleţchi Valentin ...”.

Potrivit extrasului din Raportul privind rezultatele testării integrităţii profesionale în cadrul ANTA, decizia de iniţiere a testării integrităţii profesionale în cadrul ANTA a fost aprobată la 05.06.2024 şi autorizată prin încheierea judecătorului din 13.06.2024 pe un termen de 6 luni.

Conform Raportului, testarea integrităţii profesionale a avut loc prin activităţi planificate de creare a unor situaţii virtuale, simulate, similare celor din activitatea de serviciu ale agenţilor publici, având drept scop stabilirea respectării obligaţiilor prevăzute de art. 7 alin. (1) lit. a)- c) al Legii nr. 325/2013.

Prin prezenta, în temeiul art. 22 din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrităţii instituţionale, se contestă rezultatul testării integrităţii profesionale în privinţa reclamantului Cotorobai Grigore din următoarele considerente:

Conform art 22 alin. (1) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrităţii instituţionale, Rezultatul testului de integritate profesională poate fi contestat de către agentul public testat în termen de 15 zile de la data comunicării acestuia, în ordinea contenciosului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile. Odată cu contestarea rezultatului testului de integritate profesională, agentul public informează în scris entitatea publică în care activează cu privire la contestaţia depusă. Contestarea rezultatului testului de integritate profesională suspendă cursul termenului de prescripţie de tragere la răspundere disciplinară.

Temei pentru stabilirea rezultatului negativ al testului de integritate profesională a fost indicat încălcarea de către reclamant a prevederilor art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 - (2) Agenţii publici au obligaţia să nu admită manifestări de corupţie.

Reclamantul consideră eronată concluzia conţinută în Raportul privind rezultatele testării integrităţii profesionale în cadrul ANTA în privinţa sa, care nu corespunde realităţii şi contravine prezumţiei de bună-credinţă a subiecţilor evaluării integrităţii instituţionale stabilită în art. 3 din Legea nr. 325/2013, fiindu-i încălcat şi dreptul la apărare în cadrul procedurii de testare a integrităţii profesionale.

Potrivit art. 7, alin. (1), lit. c) din Legea nr. 352/2013, agenţii publici au dreptul : de a fi informaţi cu privire la testele de integritate profesională realizate în privinţa lor. Iar, potrivit art. 8, alin. (2), lit. e) din aceiaşi lege, entităţile publice şi organele de autoadministrare au următoarele obligaţii : e) de a informa agenţii publici referitor la testele de integritate profesională realizate în privinţa lor.

De asemenea, conform art. 14, alin. (1) din Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale, decizia motivată de iniţiere a testării integrităţii profesionale în cadrul evaluării integrităţii instituţionale se ia de către instituţia care evaluează integritatea instituţională şi se autorizează de către instanţa de judecată care este competentă în conformitate cu prevederile art. 3436 din Codul de procedură civilă.

Decizia motivată de iniţiere a testării integrităţii profesionale şi autorizarea sînt confidenţiale pînă la transmiterea raportului privind rezultatele evaluării integrităţii instituţionale entităţii publice sau organului de autoadministrare în conformitate cu art. 18 alin. (5) din prezenta lege.

În acest context, se va reţine că legiuitorul a stabilit expres că agenţii publici au dreptul de a fi informaţi cu privire la testele la care au fost supuşi, corelativ entităţile publice având obligaţia de a informa agentul public. Însă contrar acestor obligaţii/garanţii instituite de lege, reclamantului până la data depunerii prezentei acţiuni nu i-a fost adusă la cunoştinţă Decizia motivată de iniţiere a testării integrităţii profesionale şi nici încheierile instanţei prin care a fost autorizată testarea.

Cu privire la un eventual argument precum că procedura este confidenţială, îl apreciază ca neîntemeiat, or, legiuitorul a reglementat expres până la ce etapă procedura este confidenţială - pînă la transmiterea raportului privind rezultatele evaluării- integrităţii instituţionale entităţii publice sau organului de autoadministrare.

Cu privire la procedura privind aprecierea rezultatului testului de integritate profesională, reclamantul, de asemenea, nu a fost informat prin notificare/citaţie sau alt mod, în vederea prezenţei sale şi pentru a-şi apara drepturile sale, fie personal, fie prin reprezentant, fiind astfel lipsit de posibilitatea de a prezenta probe sau combate cele constatate de către testori. Ca urmare, aprecierea rezultatului testului de integritate cu calificativul „negativ", fără ca reclamantul să fie prezent, consideră că reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

În acest sens sunt relevante constatările Curţii Constituţionale din Hotărârea pentru controlul constituţionalităţii unor prevederi din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind testarea integrităţii profesionale (Sesizarea nr. 43a/2014), unde la pct.60, Curtea reţine că garanţiile unui proces echitabil în materie penală, stabilite de către Curtea Europeană, sunt aplicabile în egală măsură şi procedurilor disciplinare (a se vedea, inter alia, Vanjalc v. Croaţia, 14 ianuarie 2010), luând în-considerare atât gravitatea acuzaţiilor împotriva agentului public, cât şi consecinţele grave aplicabile, şi anume potenţială aplicare a sancţiunii disciplinare, în ciuda faptului că legislaţia operează cu categoria de răspundere disciplinară, şi nu penală, reclamantul urma să fie informat despre toate acţiunile ce l-au vizat direct şi indirect, în mod special cu referinţă la procedura de apreciere a rezultatelor testului de integritate profesională.

Pentru aprecierea legalităţii testării integrităţii profesionale este necesară examinarea deciziei de iniţiere a testării integrităţii profesionale din punct de vedere a respectării procedurii stabilite în art. 14, dar şi a reflectării în mod corespunzător şi complet a conţinutului acesteia.

Totodată înregistrarea video care a servit drept temei pentru fixarea comportamentului agentului public urmează a conţine o expunere clară şi echivocă pentru a se ajunge la concluzia privind rezultatul negativ al testării integrităţii profesionale a reclamantului.

Un alt temei pentru anularea rezultatului testării integrităţii profesionale, îl reprezintă încălcarea dreptului de a nu fi judecat în baza probelor acumulate în urma provocării. Jurisprudenţa Curţii Europene cu privire la implicarea agenţilor sub acoperire şi, mai exact, cu privire la utilizarea lor în calitate de agenţi provocatori în cadrul procedurilor de investigaţie analizează şi asimilează activitatea acestora cu acţiunile de instigare la comiterea de infracţiuni. Cu referinţă la obiectul de reglementare şi procedura testării integrităţii profesionale s-a creat o practică abuzivă şi vicioasă privind punerea în aplicare a acestei legi, fapt ce rezultă din modul de desfăşurare a testelor de integritate profesională şi provocarea agenţilor publici.

Potrivit art. 4 din Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale, evaluarea integrităţii instituţionale reprezintă un proces de identificare a riscurilor de corupţie în cadrul entităţii publice cu

ajutorul metodelor analitice şi practice (testarea integrităţii profesionale), de descriere a factorilor care determină riscurile identificate şi consecinţele acestora, precum şi de oferire a recomandărilor pentru diminuarea lor, desfăşurat în conformitate cu prevederile prezentei legi; test de integritate profesională - creare şi aplicare de către testor a unor situaţii virtuale, simulate, similare celor din activitatea de serviciu, materializate prin operaţiuni disimulate, condiţionate de activitatea şi comportamentul agentului public testat, în vederea urmăririi pasive şi stabilirii reacţiei şi a conduitei acestuia, determinînd astfel gradul de afectare a climatului de integritate instituţională şi riscurile de corupţie în cadrul entităţii publice în procesul evaluării integrităţii instituţionale; testarea integrităţii profesionale - totalitate a proceselor aferente desfăşurării testului de integritate profesională, etapă a evaluării integrităţii instituţionale.

Din interpretarea normei art. 4 din Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23.12.2013, rezultă că, procedura de efectuare a testării integrităţii profesionale de către testor trebuie să se desfăşoare în vederea urmăririi pasive şi stabilirii reacţiei şi a conduitei agentului public, fiind exclusă orice posibilitate de a supune provocării persoana supusă testului.

Cu toate acestea, iniţiativa de corupere a parvenit din partea testorilor, care au insistat asupra „rezolvării" cazului pe loc, ce într-un final a dus la acceptarea sumei de bani oferite. Respectiv, din cele expuse în raport, poate fi constatat că testorul nu s-a rezumat în a urmări în mod pasiv şi stabili reacţia şi conduita reclamantului aşa cum prevede legea, care este contrară atât prevederilor Legii privind evaluarea integrităţii instituţionale, cât şi dreptului la un proces echitabil, or, deja sunt unanim cunoscute standardele CtEDO în privinţa probelor obţinute prin provocare. În conformitate cu jurisprudenţa Curţii Europene, instigarea are loc acolo unde lucrurile nu se limitează la cercetarea activităţii ilegale de o manieră esenţialmente pasivă, ci se exercită o influenţă asupra subiectului în vederea comiterii unei fapte sancţionabile care, altfel, nu ar fi fost comisă (a se vedea cauzele Pareniuc v. Moldova, § 38; Teixeira de Castro v. Portugalia. § 38).

Totodată, se va reţine că conform art. 16 alin. (5) din legea prenotată, Fixarea comportamentului agentului public supus testului de integritate profesională se face cu utilizarea mijloacelor de înregistrare audio/video, mijloacelor de comunicare, altor mijloace tehnice de obţinere în mod ascuns a informaţiei din dotarea instituţiilor care evaluează integritatea instituţională sau din alte surse, precum şi cu posibilitatea transmiterii bunurilor, oferirii serviciilor, acordării privilegiilor şi avantajelor, doar în condiţiile reflectării acestor mijloace si posibilităţi în decizia motivată de iniţiere a testării integrităţii profesionale, autorizată conform art. 14.

Prin urmare, consideră că din materialele testului de integritate profesională nu se poate concluziona cu certitudine rezultatul negativ şi încălcarea de către reclamant a obligaţiei de neadmitere a manifestărilor de corupţie.

Invocînd prevederile art. 7 alin. (1) lit. c) şi d), art. 17 alin. (1) lit.c) şi art. 22 din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrităţii instituţionale, precum şi art. 189 Cod Administrativ, solicită reclamantul admiterea acțiunii.

Pîrîtul - Centrul Național Anticorupție, la 19.02.2025 a depus referință aferentă cererii de chemare în judecată, solicitând respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată (f.d. 18-21).

Persoana terță - Agenția Națională Transport Auto, prin referința depusă la 28.02.2025, a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată (f.d. 25-27).

În ședința de judecată de examinare şi soluţionare în fond a acţiunii, reclamantul Grigore Cotorobai, a solicitat admiterea acțiunii.

Reprezentantul pârâtului Centrul Național Anticorupție - Anton Sochircă, nu a recunoscut acțiunea solicitând respingerea acesteia pentru motivele invocate expres în referința anexată la dosar.

Reprezentantul persoanei terțe ANTA, în ședința de judecată de examinare şi soluționare în fond a acţiunii, nu s-a prezentat, instanța, ținînd cont de prevederile art. 218 Cod administrativ, a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsă.

Examinînd cererea de chemare în judecată, audiind explicaţiile părților prezente, cercetînd probele anexate la dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanţa de judecată conchide că aceasta este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

În privința admisibilității acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

În condițiile speței, Raportul CNA privind rezultatele testării integrității profesionale în cadrul Agenției Naționale Transport Auto, constituie în sine act administrativ individual defavorabil pentru Grigore Cotorobai în partea în care acesta este vizat, pasibil controlului judecătoresc în ordinea contenciosului administrativ.

Or, conform art. 10 alin. (1) Cod Administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Art. 11 alin. (1) lit. a) Cod Administrativ prevede că, actul administrativ individual defavorabil este actul care impune destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Conform art. 17 Cod Administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Cu referire la procedura prealabilă, instanța remarcă că, asemenea gen de litigii sunt exceptate de la obligativitatea tranșării prejudiciare în conformitate cu art. 22 din Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23.12.2013 combinat cu art. 163 lit. c) Cod Administrativ.

În privința termenului de contestare a actului evidențiat supra, instanța corelînd momentul/data la care reclamantul a luat cunoștință cu Raportul CNA - 02.07.2024 (f.d.11), cu momentul înaintării acțiunii în judecată – 12.07.2024, atestă întrunirea termenilor legali de valorificare a acțiunii.

Din conținutul acțiunii, prin prisma cadrului legal citat, rezultă că, Grigore Cotorobai, revendică un drept subiectiv vătămat şi repercusiunile negative generate de actul administrativ individual defavorabil contestat.

În urma analizei actului administrativ contestat, precum și a contextului solicitărilor formulate de reclamant, instanța constată că acțiunea dedusă judecații este o acțiune în anulare, conform prevederilor art. 206 Cod Administrativ.

Totodată, ținând cont de localizarea sediului autorității publice care a desfășurat activitatea administrativă contestată, în virtutea art. 191 alin. (1) și art. 196 Cod Administrativ se constată competența materială și teritorială a Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) în examinarea acțiunii de contencios administrativ dedusă judecății.

Prin urmare, instanța consideră că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) Cod Administrativ, nu se regăsesc.

În privința temeiniciei acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

Materialele cauzei denotă că, prin Decizia Centrului Național Anticorupție nr.1-d„c” din 05.06.2023, în temeiul prevederilor art. 14 alin.(1) (2), art. 15 alin.(2) al Legii privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23.12.2013, s-a dispus :

1. A iniţia testarea integrităţii profesionale în privinţa agenţilor publici din cadrul Agenției Naționale Transport Auto pe un termen de 6 luni;

2. A înainta instanţei de judecată demers privind autorizarea Deciziei de iniţiere a testării integrităţii profesionale în cadrul Agenției Naționale Transport Auto;

3. Efectuarea testării integrităţii profesionale se pune în sarcina Direcţiei testarea integrităţii profesionale (fila nr. 1-9, dos.administrativ).

Prin demersul nr.20/233i din 05.06.2023 adresat Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Centrul Național Anticorupție a solicitat : Autorizarea Deciziei de inițiere a testării integrității profesionale în cadrul Agenției Naționale Transport Auto, pe un termen de 6 luni (fila nr. 10-18, dos.administrativ).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13.06.2023, s-a dispus :

Se admite demersul din 06.06.2023 înaintat de Centrul Naţional Anticorupţie, în persoana şefului Direcţiei testarea integrităţii profesionale, privind autorizarea deciziei de iniţiere a testării integrităţii profesionale în cadrul ANTA, pe un termen de 6 luni.

Se autorizează decizia de iniţiere a testării integrităţii profesionale în cadrul ANTA.

Eşantionul agenţilor publici supuşi testării din cadrul ANTA, se stabileşte până la 35% din agenţii publici din cadrul instituţiei supuse evaluării.

În vederea asigurării probării exacte a implicării în manifestări de corupţie a subiecţilor testării integrităţii profesionale, prin faptul pretinderii sau acceptării primirii unor bunuri, servicii, privilegii sau avantaje, în conformitate eu prevederile art. 16 alin.(5) din Legea nr. 325 din 23.12.2013, testorii vor putea promite sau transmite agenţilor publici bunuri, acorda servicii, privilegii sau avantaje.

Fixarea comportamentului agentului public supus testului de integritate profesională în conformitate cu prevederile Legii nr.325 din 23.12.2013 se va face cu utilizarea mijloacelor de înregistrare audio/video, mijloacelor de comunicare, altor mijloace tehnice de obținere în mod ascuns a informației din dotarea Centrului Naţional Anticorupţie sau din alte surse.

Termenul de desfăşurare a testării integrităţii profesionale este de 6 (şase) luni.

Testarea integrităţii profesionale se pune în sarcina Centrului Naţional Anticorupţie (fila nr. 19-24, dos.administrativ).

La data de 19.02.2024 prin scrisoarea nr.06/4-2770, Centrul Național Anticorupție a informat directorul ANTA, că în conformitate cu prevederile art.4 alin.(1) lit.e) din Legea nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Naţional Anticorupţie, Centrul a iniţiat evaluarea integrităţii instituţionale la Agenția Națională Transport Auto, în condiţiile Legii nr.325/23.12.2013 privind evaluarea integrităţii instituţionale (fila nr. 25-27, dos.administrativ).

Ulterior, la data de 27.06.2024, Centrul Național Anticorupție a informat Directorul ANTA, că în cadrul procesului de evaluare instituţională, iniţiat la ANTA, agenţii publici din cadrul entităţii au fost

supuşi, în perioada 13.06.2023 – 13.12.2023, testării integrităţii profesionale în condiţiile Legii nr.325/23.12.2013 privind evaluarea integrităţii instituţionale (fila nr. 29-30, dos.administrativ).

Cadrul normativ general.

Conform art. 53 din Constituția Republicii Moldova, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

Conform art. 3 Cod Administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Conform art. 6 Cod Administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităţilor publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

Conform art. 10 alin. (1) Cod Administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 Cod Administrativ, actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Un act administrativ de acordare periodică a prestaţiilor materiale sau băneşti este un act administrativ individual prin care o astfel de prestaţie se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

Conform art. 16 Cod Administrativ, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

Conform art. 17 Cod Administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 18, 19, 20 Cod Administrativ, Interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii. Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative. Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept

poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 21 Cod Administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

Conform art. 22 Cod Administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform art. 30 Cod Administrativ, autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege. Autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situaţiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situaţii în care, în condiţiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

În concordanță cu art. 31 Cod Administrativ, actele administrative individuale şi operaţiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Conform art. 118 Cod Administrativ, motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii.

Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde:

a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;

b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul;

c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc.

Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.

Motivarea nu este obligatorie în cazul în care:

a) autoritatea publică admite o petiţie în totalitate fără ca prin decizia de soluţionare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane;

b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau

c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de acelaşi fel într-un număr mai mare sau automatizat şi, conform circumstanţelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

Conform art. 137 Cod Administrativ, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Daca autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale.

Stările de fapt identice în esenţă se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să îşi exercite dreptul discreţionar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenţionează să îşi schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

Conform art. 189 alin. (1) Cod Administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

În conformitate cu art. 225 Cod Administrativ, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ.

Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) şi-a exercitat dreptul discreţionar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar;

d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

În cazul în care au fost emise acte administrative individuale şi normative referitoare la securitatea naţională a Republicii Moldova, la exercitarea regimului stării excepţionale, la măsurile de urgenţă luate de autorităţile publice în vederea combaterii calamităţilor naturale, a incendiilor, a epidemiilor, a epizootiilor şi a altor fenomene similare, instanţa de judecată poate fi sesizată doar pentru exercitarea controlului următoarelor circumstanţe:

a) existenţa situaţiei excepţionale la data la care a fost emis actul;

b) competenţa autorităţii publice de a emite actul;

c) existenţa interesului public care justifică emiterea actului administrativ;

d) imposibilitatea efectivă a autorităţii publice de a emite actul în condiţii obişnuite.

Alte limitări ale examinării judiciare în cauzele de contencios administrativ sunt reglementate expres prin legi speciale.

Cadrul normativ special.

Art. 2 al Legii privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23.12.2013, prevede că, Evaluarea integrităţii instituţionale se realizează în scopul :

Evaluarea integrităţii instituţionale se realizează în scopul:

a) sporirii responsabilităţii conducătorilor entităţilor publice şi organelor de autoadministrare pentru dezvoltarea, menţinerea şi consolidarea climatului de integritate profesională în cadrul entităţilor publice;

b) asigurării integrităţii profesionale a agenţilor publici, prevenirii şi combaterii corupţiei în cadrul entităţilor publice;

c) identificării, evaluării şi înlăturării riscurilor de corupţie din cadrul entităţilor publice;

d) creșterii numărului de denunțuri privind manifestările de corupţie admise de către agenții publici.

Conform art. 3 al Legii privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23.12.2013, Procesul de evaluare a integrităţii instituţionale se desfăşoară cu respectarea obligatorie a următoarelor principii :

a) legalitatea;

b) respectarea drepturilor şi a libertăţilor fundamentale ale omului, a demnităţii umane şi profesionale;

c) stabilirea echilibrului just dintre drepturile şi libertăţile fundamentale ale cetăţenilor afectaţi de manifestările de corupţie ale agenţilor publici, pe de o parte, şi drepturile şi libertăţile fundamentale ale agenţilor publici, pe de altă parte;

d) tratamentul nepărtinitor, echitabil şi nediscriminatoriu al agenţilor publici supuşi testării;

e) prezumţia de bună-credinţă a subiecţilor evaluării integrităţii instituţionale;

f) prezumţia integrităţii instituţionale a entităţilor publice;

g) transparenţa rezultatelor evaluării integrităţii instituţionale, cu excepţiile prevăzute de prezenta lege şi Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat;

h) respectarea vieţii private şi protecția datelor cu caracter personal.

Conform art. 4 al Legii privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23.12.2013, în sensul prezentei legi, următoarele noţiuni semnifică :

test de integritate profesională – creare şi aplicare de către testor a unor situaţii virtuale, simulate, similare celor din activitatea de serviciu, materializate prin operaţiuni disimulate, condiţionate de activitatea şi comportamentul agentului public testat, în vederea urmăririi pasive şi stabilirii reacţiei şi a conduitei acestuia, determinînd astfel gradul de afectare a climatului de integritate instituţională şi riscurile de corupţie în cadrul entităţii publice în procesul evaluării integrităţii instituţionale;

testarea integrităţii profesionale – totalitate a proceselor aferente desfăşurării testului de integritate profesională, etapă a evaluării integrităţii instituţionale;

testor – angajat al Centrului Naţional Anticorupţie sau al Serviciului de Informaţii şi Securitate abilitat, în temeiul prezentei legi sau al legii speciale, cu atribuţii şi competenţe de aplicare a testelor de integritate profesională;

incident de integritate – manifestare de corupţie produsă în împrejurări reale, altă manifestare similară manifestării de corupţie, produsă în cadrul unui test de integritate profesională;

Conform art. 6 al Legii privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23.12.2013,

(1) Subiecţi ai evaluării integrităţii instituţionale sînt entităţile publice, organele de autoadministrare, agenţii publici, Centrul Naţional Anticorupţie şi Serviciul de Informaţii şi Securitate.

(2) Evaluarea integrităţii instituţionale se efectuează în privinţa entităţilor publice şi prevede posibilitatea aplicării testelor de integritate profesională agenţilor publici.

(3) Evaluarea integrităţii instituţionale şi testele de integritate profesională sînt realizate de către Centrul Naţional Anticorupţie şi Serviciul de Informaţii şi Securitate.

Conform art. 7 al Legii privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23.12.2013, (1) Agenţii publici au dreptul :

(1) Agenţii publici au dreptul:

a) de a fi informaţi despre cerinţele specifice de integritate profesională pentru activitatea agenţilor publici în cadrul entităţii publice, precum și despre sancţiunile disciplinare care pot fi aplicate pentru nerespectarea lor, în conformitate cu prevederile art. 5;

b) de a fi informaţi cu privire la planul de integritate, adoptat în urma anunţării rezultatelor evaluării integrităţii instituţionale;

c) de a fi informaţi cu privire la rezultatele testelor de integritate profesională realizate în privinţa lor;

d) de a contesta, în ordinea contenciosului administrativ, în instanţa de judecată rezultatele testelor de integritate profesională realizate în privința lor.

(2) Agenţii publici au obligaţia:

a) să nu admită manifestări de corupţie;

b) să denunţe imediat organelor competente orice tentativă de a fi implicaţi în acţiunile prevăzute la lit. a);

c) să declare cadourile și conflictul de interese în conformitate cu legislația, să respingă expres influența necorespunzătoare, iar în cazul imposibilității de a respinge în mod expres influența necorespunzătoare și al afectării activității sale profesionale, să depună un denunț scris către organele competente;

d) să cunoască şi să respecte obligaţiile ce le revin conform politicilor anticorupţie naţionale şi sectoriale prevăzute la art. 5;

e) să respecte cerinţele specifice de integritate profesională pentru activitatea agenţilor publici în cadrul entităţii publice, care i-au fost aduse la cunoştinţă;

f) să îndeplinească măsurile incluse în planul de integritate adoptat în urma evaluării integrităţii instituţionale.

Conform art. 9 al Legii privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23.12.2013, (1) Instituţia care evaluează integritatea instituţională are următoarele drepturi:

a) de a determina domeniile de iniţiere a evaluării integrităţii instituţionale, entităţile publice care urmează a fi evaluate, agenţii publici din cadrul entităţii publice selectați aleatoriu pentru a fi supuși testelor de integritate profesională, precum şi frecvenţa evaluărilor, în conformitate cu metodologia prevăzută la alin. (2) lit. h);

b) de a organiza şi a beneficia de instruiri speciale cu privire la metodele şi mijloacele aplicate în cadrul evaluării integrităţii instituţionale;

c) de a folosi în cadrul testării integrităţii profesionale acte care codifică identitatea persoanelor, inclusiv a celor prevăzute la art. 16 alin. (2), a structurilor, organizaţiilor, încăperilor şi mijloacelor de transport;

d) de a efectua repetat o evaluare a integrităţii instituţionale a entităţii publice anterior evaluate pentru a verifica progresele de consolidare a integrităţii instituţionale, urmare a adoptării şi implementării planului de integritate;

d[1]) de a solicita de la entitatea publică ierarhic superioară și/sau de la organul de autoadministrare informații despre măsurile întreprinse în vederea excluderii factorilor de risc externi, identificați în procesul de evaluare a integrității instituționale, care generează riscuri de corupție;

e) de a propune entităţilor publice ierarhic superioare şi/sau organelor de autoadministrare destituirea conducătorilor entităţilor publice supuse evaluării repetate, conform lit. d), în cazul eşuării planului de integritate;

f) de a contesta deciziile conducătorilor entităţilor publice pe marginea rapoartelor de evaluare a integrităţii instituţionale sau a refuzului entităţilor publice ierarhic superioare şi organelor de autoadministrare de a da curs propunerii prevăzute la lit. e) în conformitate cu prevederile Codului administrativ;

g) să aibă acces gratuit la registrele de stat, inclusiv în format electronic, la bazele de date de stat necesare pentru verificarea respectării politicilor anticorupţie naţionale şi sectoriale care asigură climatul de integritate instituţională, prevăzute la art. 5;

h) de a efectua vizite de documentare la entitatea publică supusă evaluării integrității instituționale.

(2) Instituţia care evaluează integritatea instituţională are următoarele obligaţii:

a) de a asigura confidenţialitatea activităţii testorilor, documentelor de codificare şi a mijloacelor tehnice speciale utilizate în cadrul testului de integritate profesională, cu excepţia cazurilor prevăzute de prezenta lege;

b) de a respecta regimul protecţiei datelor cu caracter personal, în condiţiile Legii nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecţia datelor cu caracter personal, cu excepţia cazurilor prevăzute de prezenta lege;

c) de a transmite conducătorului entităţii publice sau, după caz, organului de autoadministrare versiunea completă a raportului privind rezultatele evaluării integrităţii instituţionale, prevăzută la art. 18 alin. (3) lit. a);

c[1]) de a prezenta entității publice ierarhic superioare și/sau organului de autoadministrare recomandări privind excluderea factorilor de risc externi, identificați în procesul de evaluare a integrității instituționale, care vor permite reducerea manifestărilor de corupție în rândul agenților publici;

d) de a face publică versiunea depersonalizată a raportului privind rezultatele evaluării integrităţii instituţionale, prevăzută la art. 18 alin. (3) lit. b), concomitent cu transmiterea versiunii complete entităţii publice sau, după caz, organului de autoadministrare;

e) de a face publică versiunea completă a raportului privind rezultatele evaluării integrităţii instituţionale, prevăzută la art. 18 alin. (3) lit. a), în cazul în care entitatea publică evaluată nu are o entitate ierarhic superioară, precum şi în cazul eşuării planului de integritate;

f) de a întreprinde toate măsurile pentru a preveni eventualele consecinţe negative pentru terţe persoane în legătură cu aplicarea testului de integritate profesională;

g) de a efectua înregistrări audio/video în cadrul testului de integritate profesională, autorizate de instanța de judecată în modul prevăzut la art. 14, şi de a asigura distrugerea, în termenele prevăzute la art.23 alin. (1), a înregistrărilor audio/video efectuate și deținute;

h) de a adopta şi publica metodologia de identificare a riscurilor de corupţie în cadrul entităților publice, de identificare a agenților publici expuși acestor riscuri şi de analiză a factorilor de risc care le generează, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(3) Obligaţiile instituţiei care evaluează integritatea instituţională se răsfrîng corespunzător asupra coordonatorului activităţii de testare a integrităţii profesionale, testorilor şi persoanelor care fac analiza riscurilor de corupţie în cadrul entităţilor publice.

Conform art. 15 al Legii privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23.12.2013, (3) În procesul testării integrităţii profesionale, testorii întreprind măsurile necesare în vederea susţinerii situaţiilor virtuale simulate, planificate conform alin. (1) lit. e), asigurînd astfel realizarea prevederilor planului de testare a integrităţii profesionale. La solicitarea instituţiei care evaluează integritatea instituţională, alte instituţii îi acordă asistenţă gratuită la realizarea măsurilor de susţinere a situaţiilor virtuale simulate. (4) În situaţii neprevăzute, testorii pot devia de la planul aprobat în măsura în care acţiunile lor contribuie la realizarea obiectivelor testării integrităţii profesionale şi nu conduc la schimbarea condiţiilor de autorizare a deciziei motivate prevăzute la art. 14.

Conform art. 16 al Legii privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23.12.2013, (5) Fixarea comportamentului agentului public supus testului de integritate profesională se face cu utilizarea mijloacelor de înregistrare audio/video, mijloacelor de comunicare, altor mijloace tehnice de obţinere în

mod ascuns a informaţiei din dotarea instituţiilor care evaluează integritatea instituţională sau din alte surse, precum şi cu posibilitatea transmiterii bunurilor, oferirii serviciilor, acordării privilegiilor şi avantajelor, doar în condiţiile reflectării acestor mijloace și posibilități în decizia motivată de iniţiere a testării integrităţii profesionale, autorizată conform art. 14.

Conform art. 17 al Legii privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23.12.2013, (1) Rezultatul testului de integritate profesională este apreciat drept:

a) pozitiv – dacă agentul public testat a dat dovadă de integritate profesională, respectînd obligaţiile prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a)–c);

b) negativ – dacă agentul public testat nu a respectat obligaţiile prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a)–c);

c) neconcludent – dacă comportamentul agentului public testat nu permite aprecierea rezultatului testului nici ca pozitiv, nici ca negativ, precum şi în situaţiile în care testul de integritate profesională a fost realizat cu încălcarea prevederilor prezentei legi.

(1^1) Aprecierea rezultatului testului de integritate profesională se efectuează de către instituția care evaluează integritatea instituțională, după finalizarea testării integrității profesionale.

Conform art. 18 al Legii privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23.12.2013, (1) După parcurgerea primelor trei etape prevăzute la art.13, instituţia care evaluează integritatea instituţională întocmeşte raportul privind rezultatele evaluării integrităţii instituţionale, care conţine informaţii privind:

a) iniţiatorul și etapele evaluării integrităţii instituţionale;

b) riscurile de corupţie ce afectează activităţile entităţii publice;

c) constatările cu privire la climatul de integritate a entităţii publice, conform prevederilor art. 5;

d) incidentele de integritate admise de agenţii publici;

e) rezultatele testării integrităţii profesionale a agenţilor publici, cu descrierea activităţilor de testare desfăşurate conform planului de testare a integrităţii profesionale, a comportamentului şi acţiunilor agenţilor publici în timpul testului;

f) nivelul de afectare a drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului prin manifestările de corupţie din cadrul entităţii publice;

g) recomandările/cerinţele minime de înlăturare a riscurilor de corupţie.

(2) Raportul prevăzut la alin. (1) se întocmește astfel încît să nu fie admisă deconspirarea persoanelor implicate în realizarea testului de integritate profesională, să nu fie dezvăluite forţele, mijloacele, sursele, metodele şi planurile de activitate ale Centrului Naţional Anticorupţie şi ale Serviciului de Informaţii şi Securitate, precum şi alte informaţii cu accesibilitate limitată.

Raționamentele instanței de judecată în lumina cadrului normativ, întemeiate pe circumstanțele faptice probate.

În contextul certitudinii juridice, orice persoană căreia nu i-au fost satisfăcute cerințele legale de către o autoritate publică trebuie să cunoască într-o formă explicită motivele care au stat la baza unei asemenea hotărâri. Enunțarea abstractă și evazivă a normei legale fără a o proiecta situației faptice nu îndeplinește dezideratele abordate mai sus.

La caz se atestă că, conform Extrasului din Raportul CNA privind rezultatele testării integrității profesionale în cadrul ANTA s-a reținut următoarele :

1.1. *Cotorobai Grigore, inspector principal al Direcţiei control transport rutier, echipa mobilă ***** aflându-se în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu agentul public a stopat automobilul testorului, a verificat port bagajul şi a întrebat dacă deţine licenţă sau extras pentru transportarea*

coletelor, la ce testorul a comunicat că nu deţine nici nu a solicitat. Agentul public a comunicat testorului că astfel de încălcare se întocmeşte proces-verbal cu privire la contravenţie şi se ridică numerele de înmatriculare pe un termen de jumătate de an. Testorul a promis că o să perfecteze actele necesare şi a întrebat dacă este o ieşire din situaţie, la ce agentul public a întrebat cum o vede testorul. Testorul a sugerat agentului public să spună de ce este nevoie. Cotorobai Grigore a comicat că nici nu cunoaşte cum să facă, solicitând permisul de conducere a testorului. Agentul public tărăgăna din timp şi nu trecea la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie. Ulterior agentul public a precizat că nu ar dori să-l supere pe testor şi să-i ridice numerele de înmatriculare, menţionând că amenda este mare. Testorul a confirmat că îşi dă seama că amenda e mare şi a rugat agentul public să zică ce trebuie ca să-şi continue drumul, la ce agentul public a specificat că circulă multe mijloace de transport în apropiere şi a rugat testorul să pună mijloacele băneşti într-o hârtie şi să le arunce jos lângă mijlocul de transport. Testorul a întrebat dacă 200 lei va fi bine, la ce agentul public a confirmat că da. Testorul s-a deplasat spre mijlocul de transport, a plasat într-o hârtie mijloace băneşti în sumă de 200 lei şi le-a aruncat jos lângă mijlocul de transport, urând-ui agentului public o zi bună. În privinţa testorului nu a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenţie

4.1. *Cotorobai Grigore, inspector principal al Direcţiei control transport rutier, echipa mobilă ***** aflându-se în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu împreună cu agent, public 1.6. Scaleţchii Valentin, la un anumit moment se afla în apropierea acestuia şi a auzit parţial discuţia cu testorul, posibil a cunoscut despre comiterea de către testor a contravenţiei şi neîntocmirea procesului-verbal în privinţa acestuia. Avea posibilitatea să vadă transmiterea mijloacelor băneşti agentului public Scaleţchi Valentin* (fila nr. 31-32, dos.administrativ).

În speță, instanța consideră necesar a reține că, în cadrul examinării cauzei și anume la etapa reproducerii înregistrărilor video efectuate în cadrul testului de integritate profesională în privința reclamantului Grigore Cotorobai, s-a constatat că, acesta, exercitându-şi atribuţiile de serviciu a stopat automobilul condus de testor, verificînd port bagajul a întrebat dacă deţine licenţă sau extras pentru transportarea coletelor, la ce testorul a comunicat că nu deţine nici nu a solicitat. Comunicînd testorului că pentru astfel de încălcare se întocmeşte proces-verbal cu privire la contravenție și se ridică numerele de înmatriculare pe un termen de jumătate de an. Testorul întrebînd dacă este ieșire din situaţie, reclamantul a întrebat cum o vede la care primul a sugerat agentului public să spună de ce este nevoie. Reclamantul a menționat că nici nu cunoaşte și că nu ar dori să-l supere şi să-i ridice numerele de înmatriculare, pe motiv că amenda este mare. Testorul rugînd reclamantul să zică ce trebuie ca să-şi continue drumul, ultimul a specificat că circulă multe mijloace de transport în apropiere şi a rugat să pună mijloacele băneşti într-o hârtie şi să le arunce jos lângă mijlocul de transport. Testorul întrebînd dacă 200 lei va fi bine, reclamantul a confirmat că da, după care testorul s-a deplasat spre mijlocul de transport, a plasat într-o hârtie mijloace băneşti în sumă de 200 lei şi le-a aruncat jos lângă mijlocul de transport, urând-ui reclamantului o zi bună. În privinţa testorului nu a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenţie.

Tot din înregistrărilor video efectuate în cadrul testului de integritate profesională, s-a constatat că, reclamantul aflându-se în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu împreună cu agent, public 1.6., la un anumit moment se afla în apropierea acestuia şi a auzit parţial discuţia cu testorul, posibil a cunoscut despre comiterea de către testor a contravenţiei şi neîntocmirea procesului-verbal în privinţa acestuia. Avea posibilitatea să vadă transmiterea mijloacelor băneşti agentului public 1.6.

Prin urmare, se constată că, reclamantul Cotorobai Grigore, inspector principal al Direcţiei control transport rutier din cadrul ANTA, prin admiterea manifestării de corupție, nedenunțarea manifestărilor de

corupţie ce au avut loc, a încălcat prevederile art.7 al Legii privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23.12.2013, care stabilește că :

(2) Agenţii publici au obligaţia :

a) să nu admită manifestări de corupţie;

b) să denunţe imediat organelor competente orice tentativă de a fi implicaţi în acţiunile prevăzute la lit. a);

c) să declare cadourile și conflictul de interese în conformitate cu legislația, să respingă expres influența necorespunzătoare, iar în cazul imposibilității de a respinge în mod expres influența necorespunzătoare și al afectării activității sale profesionale, să depună un denunț scris către organele competente;

d) să cunoască şi să respecte obligaţiile ce le revin conform politicilor anticorupţie naţionale şi sectoriale prevăzute la art. 5;

Conform art.5 al Legii privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23.12.2013, (2) Climatul de integritate instituţională se asigură prin aplicarea politicilor anticorupţie naţionale şi sectoriale, precum şi a cerinţelor specifice de integritate profesională pentru activitatea agenţilor publici în cadrul entităţii publice. Se consideră politici anticorupţie naţionale şi sectoriale care asigură climatul de integritate instituţională următoarele :

g) denunţarea şi tratarea influenţelor necorespunzătoare;

h) denunţarea manifestărilor de corupţie şi protecţia avertizorilor de integritate;

i) neadmiterea manifestărilor de corupţie;

Conform art. 11 al Legii Codul transporturilor rutiere, (7) În cadrul Agenţiei activează funcţionari publici, în condiţiile Legii nr.158/2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public, şi alte categorii de personal, a căror activitate este reglementată de cadrul normativ în domeniul muncii.

Conform art. 148 Codul transporturilor rutiere, (2) Inspectorii Agenţiei sînt abilitaţi să exercite controlul respectării reglementărilor din domeniul transporturilor rutiere şi să aplice sancţiuni contravenţionale ce ţin de acest domeniu prevăzute de Codul contravenţional.

De asemenea este de menționat că, conform art. 5 al Legii cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public nr. 158-XVI din 04.07.2008, Serviciul public se bazează pe principiile meritocraţiei, legalităţii, transparenţei, profesionalismului, imparţialităţii, independenţei, responsabilităţii, stabilităţii, loialităţii şi integrităţii.

Conform art. 22 al Legii cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public nr. 158-XVI din 04.07.2008, (1) Funcţionarul public are următoarele obligaţii generale : f[1]) să respecte prevederile art. 7 alin. (2) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrităţii instituţionale.

Este de apreciat critic poziția reclamantului precum că, nu există probe care ar demonstra că ar fi primit de la testor mijloace bănești, or înregistrarea video/audio vizionată în cadrul examinării cauzei demonstrează contrariul.

Avînd în vedere că, inspectorului îi este interzisă oprirea nemotivată a autovehiculelor, ceea ce îi este cunoscut reclamantului, iar la caz testorul a fost stopat pentru comiterea unei încălcări, inspectorul era obligat de a întocmi proces verbal cu privire la contravenție, în speță însă careva proces verbal de către reclamant nu a fost întocmit, iar careva argument în sensul dat de către ultimul nu a fost invocat.

Este de reținut că, fapta pentru care a fost stopat testorul, nu prevede înlăturarea răspunderii contravenţionale, cu adresarea unei observaţii verbale făptuitorului. La caz însă după cum rezultă din înregistrarea video efectuată în cadrul testului de integritate profesională, în urma discuțiilor purtate între

testorul de integritate și inspector/reclamantul Grigore Cotorobai, agentul public a primit mijloacele bănești transmise acestuia puse într-o hîrtie aruncată jos de către testor.

În opinia instanței, argumentele reclamantului prin care încearcă să diminueze responsabilitatea prin invocarea „lipsii inițiativei proprii" sau a caracterului „nesemnificativ" al situației, nu pot exonera răspunderea sa. Cadrul legal confirmă că esența răspunderii constă în comportamentul agentului față de o ofertă ilicită, indiferent de amploarea sau contextul aparent minor al acesteia. În acest caz, reclamantul a avut deplină libertate să respecte legea, adică să respingă propunerea ilicită și să sesizeze imediat organele competente, iar inacțiunea sa constituie o încălcare directă a obligațiilor legale și afectează grav integritatea funcției publice.

Instanța consideră necesar a sublinia că testul de integritate profesională nu are rolul de a provoca comportamente corupționale, ci de a evalua reacția agentului public în fața unor situații simulate, construite conform art. 4 și art. 16 din Legea nr. 325/2013. Testul reprezintă un instrument de evaluare a integrității profesionale, fără a determina agentul să ia decizii ilegale. Prin urmare, rezultatele testului trebuie interpretate în contextul reacției agentului la o ofertă ilicită simulată și nu ca manifestări reale de corupție.

Instanţa reţine că CNA a iniţiat testarea integrităţii profesionale cu respectarea procedurilor legale de motivare a deciziei de iniţiere a evaluării integrităţii instituţionale şi a fost împuternicit legal să desfăşoare testarea integrităţii profesionale în privinţa reclamantului prin încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 13.06.2023. Or, situaţia în care a fost surprins reclamantul, nu constituie o provocare din partea testorului, dar o situaţie virtuală, simulată şi similară celei din activitate de serviciu, asupra căreia ultimul întocmeşte un raport privind rezultatele testării.

Coroborînd circumstanţele stabilite cu certitudine în cadrul ședinței de judecată cu normele legale relevante cazului din speță, precum și suportul probatoriu dedus instanței de către participanții la proces, instanţa de judecată reţine legalitatea actului administrativ contestat – Raportul CNA privind rezultatele testării integrității profesionale în cadrul Agenției Naționale Transport Auto, în partea care este vizat Grigore Cotorobai.

În acest context, instanța relevă că, argumentele reclamatului indicate întru susținerea acțiunii înaintate, nu pot servi temei întru admiterea acesteia, deoarece reclamantul, nu a prezentat careva temeiuri privind ilegalitatea actului contestat. Or, conform art. 93 alin. (1) Cod Administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Pe aceeași undă de idei, considerând că examinarea unui caz este un duel al probelor, se conchide că probele au importanţă atât pentru autoritatea care examinează cazul de încălcare, cât şi pentru părţi. Întrucât nu se poate elucida cazul supus examinării numai pe baza afirmaţiilor părţilor, este imperioasă acumularea cât mai multor date obiective care permit o vizionare de ansamblu a cauzei deferite judecăţii.

Părțile procesului nu pot opera cu prezumții, supoziții sau concluzii superficiale și declarative ci doar cu argumente și probe convingătoare, standardul de probă în genurile date de spețe este unul foarte înalt deoarece este menit să excludă erori în această evaluare. Încă în dreptul roman s-a consacrat adagiul: „*idem est non esse et non probari*", ceea ce semnifică că a nu fi sau a nu fi probat este același lucru. În materia dreptului, gradul de satisfacție este numit standard de probă și poate lua trei forme de bază:

(a) „*preponderența probelor* ", standardul folosit în majoritatea cauzelor civile;

(b) „*dincolo de orice îndoială rezonabilă*", standardul folosit în procesele penale;

(c) „*dovezi clare și convingătoare*", un standard intermediar.

Partea reclamantă nu a respectat nici unul dintre standardele de probă descrise mai sus și pe cale de consecință nu poate convinge nici un observator obiectiv și echidistant pe marginea revendicărilor din acțiune.

În concluzie, argumentele reclamantului nu pot fi reținute, deoarece aceasta interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, iar actul contestat se întemeiază pe o interpretare corectă a normelor de drept material, cu aprecierea juridică cuvenită a probelor, în conformitate cu competenţele prevăzute de Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23.12.2013.

Instanța nu se expune asupra fiecărui argument invocat de participanții la proces, ținând cont de Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, din care rezultă că, motivarea hotărârii nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat.

Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea trebuie să evidențieze că, judecătorul a examinat chestiunile esențiale prezentate și nu trebuie interpretată ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos, 19 aprilie 1994 , pct.61, seria A, nr.288).

Din considerentele menţionate supra, instanța ajunge la concluzia de a respinge acțiunea înaintată de către Grigore Cotorobai împotriva Centrului Național Anticorupție, persoană terță Agenția Națională Transport Auto, ca fiind neîntemeiată, or pîrîtul prin argumentele şi probele anexate la materialele cauzei a demonstrat legalitatea actului contestat.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin.(1) lit. f) Cod Administrativ, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Grigore Cotorobai împotriva Centrului Național Anticorupție, persoană terță Agenția Națională Transport Auto, cu privire la anularea parțială a Raportului privind rezultatele testării integrității profesionale în cadrul Agenției Naționale Transport Auto, și anume în partea care este vizat Grigore Cotorobai, ***se respinge ca fiind neîntemeiată.***

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Igor Barbacaru